

Mattilsynet
Felles postmottak Postboks 383

2381 BRUMUNDDAL

Adm.enhet: Reguleringsseksjonen
Saksbehandler: Guro Gjelsvik
Telefon: 90063839
Vår referanse: 18/18459
Deres referanse:
Dato: 31.01.2019

HØRING - FORSLAG TIL REGULERING AV FANGST AV VÅGEHVAL I 2019

1. *Innledning*

Nærings- og fiskeridepartementet har 28. januar fastsatt kvote for fangst av vågehval i 2019 til 1278 dyr. Kvoten kan tas i Norges økonomiske sone, i fiskevernsonen ved Svalbard, i fiskerisonen ved Jan Mayen og i internasjonalt farvann innenfor IWC områdene ESB, EW, EN og CM. Med unntak av at kvoten i område CM er begrenset til 170 dyr, er det ikke fastsatt områdereguleringer.

Fiskeridirektoratet har utarbeidet reguleringsforslag for årets fangst, og tilrår fri fangst innenfor totalkvoten.

Næringen står fortsatt overfor store utfordringer når det gjelder omsetnings- og markedssituasjonen for produkter av vågehval. Etableringen av merkevaren «Norsk Hval» er et konstruktivt og resultatgivende tiltak som bør kunne bidra til å bedre omsetningssituasjonen for hvalprodukter.

2. *Deltakelse i fangst av vågehval*

Vilkårene for å få tillatelse til å delta i fangst av vågehval er fastsatt i forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften) § 7-2. Tillatelse gis bare for ett år om gangen, og tildeles etter søknad av Fiskeridirektoratet region Nordland.

I 2018 fikk 15 fartøy tillatelse til å delta i fangsten, men bare 11 fartøy benyttet deltakeradgangen. Dette er tilsvarende som i 2017, og er det laveste deltakerantallet på mange år. Det ga også et av de laveste fangstresultatene på flere år. Årsakene til den nedadgående trenden er sammensatt. Næringen er i ferd med å gjennomgå et

generasjonsskifte, og det kan synes som om behovet for rekruttering ikke i tilstrekkelig grad har vært prioritert. Fiskerinæringen har generelt god tilgang på ulike fiskekvoter og det struktureres også innenfor hvalfangstflåten. Omsetningssituasjonen har i flere år vært preget av at antall kjøpere er sterkt redusert. Dette preger igjen prisutviklingen, - kjøperne prioriterer annet fiskeri, der lønnsomheten er bedre. I tillegg blir den reelle fangstsesongen kortere. Denne utviklingen har bidratt til mindre motivasjon for satsting og nyinvesteringer i hvalfangstflåten. I tillegg påløper det til dels betydelige kostnader til både å rigge om til fangst fra ordinært fiskeri (fangstutstyr/»blåboks») og til å utøve fangsten (granater).

Alle deler av næringen er derfor oppfordret til å vurdere tiltak for å søke å snu den negative tendensen, og vi registrerer at det også er tatt initiativ til dette.

3. *Regulering av fangst av vågehval*

3.1 Gjennomføring av fangsten i 2018

Totalkvoten av vågehval ble i 2018 satt til 1278 dyr. Av kvoten på 1278 vågehval kunne 1108 dyr fanges i Norges økonomiske sone, i fiskevernsonen ved Svalbard og i internasjonalt farvann i IWC områdene ESB, EW og EN. De resterende 170 kunne tas i fiskerisonene ved Jan Mayen og i internasjonalt farvann innenfor IWC område CM.

Fangsten ble påbegynt 1. april, og den ble i samråd med næringen stoppet med virkning fra 20. september 2018. Da var det ikke interesse blant fartøy eller kjøpere for videre fangst.

Norges Råfisklag la til grunn at all omsetning av hvalprodukter skulle baseres på leveringsavtaler inngått mellom fanger og kjøper før fangststart (Rundskriv nr. 8/2018). Kravet om leveringsavtaler innebar at behovet for omsetningskvoter falt bort.

Verken myndigheter eller salgslag iverksatte således fangstregulerende tiltak i 2018.

Tabellen nedenfor viser kvoter, fangst og deltakelse i perioden 2005 – 2018, samt kvoteutnyttelse samme periode.

Tabell 1: Kvoter, fangst, deltakelse og kvoteutnyttelse i årene 2005-2018

År	Kvote	Fangst	Utnyttelse	Antall fartøy
2005	796	639	80 %	31
2006	1052	545	52 %	28
2007	1052	593	56 %	28
2008	1052	535	51 %	27
2009	885	484	55 %	21
2010	1286	468	36 %	18
2011	1286	533	41 %	19
2012	1286	465	36 %	18
2013	1286	594	46 %	17
2014	1286	736	57 %	21
2015	1286	660	51 %	21
2016	880	591	67 %	16
2017	999	432	43 %	11
2018	1278	454	36 %	11

3.2 Regulering av fangsten i 2019

Fiskeridirektoratet kan ikke se at årets kvotefastsettelse tilsier særlige reguleringsbehov. Det foreslås derfor at fartøyene kan fangste fritt innenfor totalkvoten. Dette vil tilgodese samtlige fartøygrupper.

3.3 Rapportering

Regelverket for elektronisk rapportering gjelder også fartøy som fanger vågehval. Unntak gjelder fartøy under 15 meter største lengde. Disse fartøyene skal fortsatt føre fangst dagbok utgitt av Fiskeridirektoratet.

3.4 Fangstperiode

Fangsten foreslås som tidligere åpnet 1. april. Sluttdato foreslås fastsatt i samråd med næringen og Norges Råfisklag.

3.5 Kontroll

Kravet om at samtlige fartøy må ha installert godkjent ferdskriver, videreføres. Ferdskriversen skal klargjøres hos installatør som er godkjent av Fiskeridirektoratet, før fangsten kan påbegynnes.

Samtlige som skal skyte vågehval må avlegge foreskrevet skyteprøve med kanon og rifle.

4. *Forslag til forskrift*

Fiskeridirektoratet vil under henvisning til ovennevnte foreslå følgende forskrift om regulering av fangst av hval i 2019:

Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet ..... 2019 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevande marine ressursar (havressurslova) §§ 11, 12, 16, 34, 36 og 47.

§ 1 Generelt forbud

Det er forbudt å drive fangst av hval.

§ 2 Totalkvote

Uten hinder av § 1 kan norske fartøy som har tillatelse til å delta i fangst av vågehval i 2019 fange til sammen 1278 vågehval i Norges økonomiske sone, i fiskevernsonen ved Svalbard, i fiskerisonen ved Jan Mayen og i internasjonalt farvann i IWC områdene ESB, EW, EN og

CM. Av kvoten på 1278 vågehval kan 1108 dyr fanges i IWC områdene ESB, EW, EN og 170 vågehval i IWC område CM.

§ 3 Fangststart

Fangst av vågehval kan påbegynnes 1. april.

Fiskeridirektoratet vil stoppe fangsten når forholdene tilsier det.

§ 4 Ferdskriver/observatør/inspektør

Fartøy som deltar i fangst av vågehval skal ha installert ferdskriver. Ferdskrivere skal være godkjent av Fiskeridirektoratet og installert av installatør godkjent av Fiskeridirektoratet.

Fartøyet kan pålegges å ha inspektør eller observatør om bord under fangsten.

§ 5 Oppgaveplikt

Fartøy som ikke omfattes av plikten til elektronisk fangstrapportering skal føre fangstdagbok utgitt av Fiskeridirektoratet. Fangstdagboken skal føres fortløpende.

Fangstdagboken skal innen åtte dager etter avsluttet fangstsesong være sendt eller overlevert Fiskeridirektoratet.

Fiskeridirektoratet kan fastsette nærmere retningslinjer om innhenting av data fra ferdskriver.

§ 6 Bemyndigelse

Fiskeridirektoratet kan endre forskriften og fastsette nærmere bestemmelser som er nødvendig for å oppnå en rasjonell og hensiktsmessig utøvelse eller gjennomføring av fangsten.

§ 7 Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften straffes i henhold til havressurslova §§ 60, 61, 62, 64 og 65. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 8 Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks og gjelder til og med 31. desember 2019.

5. Høringsuttalelse

Uttalelse til reguleringsforslaget bes sendt Fiskeridirektoratet innen 14. mars d.å.
(postmottak@fiskeridir.no).

Med hilsen

Stein-Åge Johnsen
seksjonssjef

Guro Gjelsvik
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift

Mottakerliste:

Mattilsynet	Felles postmottak Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
Norges Fiskarlag	Postboks 1233 Torgarden	7462	TRONDHEIM
Norges Kystfiskarlag	Postboks 97	8380	RAMBERG
Norges Småkvalfangerlag	Postboks 714	8301	SVOLVÆR
Samediggi Sametinget	Ávjovárgeaidnu 50	9730	KARASJOK
Sjømat Norge	Postboks 5471 Majorstua	0305	OSLO